

Lublin, 4 stycznia 2012r.

RIO – II – 601/43/2011

Pan Grzegorz Teresiński
Wójt Gminy Wilków
23 - 313 Wilków 62a

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 29 września do 10 listopada 2011 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Wilków. Protokół kontroli podpisano 10 listopada 2011 r.

W zakresie nieprawidłowości wyeliminowanych w trakcie kontroli, po udzieleniu przez kontrolujących stosownego instruktażu lub o incydentalnym charakterze – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. Nieujmowanie na koncie 134 operacji dotyczących naliczenia i spłaty odsetek od kredytów – str. 6, 10 protokołu.

Zapisów operacji gospodarczych dokonywać w porządku systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), w szczególności operacje związane z naliczaniem i spłatą odsetek od kredytów ujmować w księgach rachunkowych budżetu:

- naliczenie przez bank odsetek od kredytu:
 - Wn 909 „Rozliczenia międzyokresowe”,
 - Ma 134 „Kredyty bankowe”,
- spłata odsetek:
 - Wn 902 „Wydatki budżetu”,
 - Ma 133 „Rachunek budżetu”,
 - i równolegle:
 - Wn 134 „Kredyty bankowe”,
 - Ma 909 „Rozliczenia międzyokresowe”,

zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont, określonymi w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861) - zwanego w dalszej części tego wystąpienia „rozporządzeniem Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r.” i prawidłowo opracowanym zakładowym planem kont, pamiętając o obowiązku prowadzenia do konta 134 „Kredyty bankowe” ewidencji analitycznej umożliwiającej ustalenie stanu zadłużenia według umów kredytowych.

1.2. Przypadki dokonywania zapisów w księgach rachunkowych bez sporządzenia dowodu księgowego – str. 7, 8 protokołu.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać wyłącznie na podstawie dowodów księgowych, stosownie do przepisów art. 20 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

1.3. Dokonywanie zapisów w księgach rachunkowych bez wskazania rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego - str. 8-10, 12 protokołu.

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego, stanowiącego podstawę zapisu, stosownie do przepisów art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

1.4. Prowadzenie ewidencji analitycznej gruntów bez wyodrębnienia wartości poszczególnych działek - str. 11, 12 protokołu.

Ewidencję analityczną środków trwałych (gruntów) prowadzić ilościowo i wartościowo, ujmując każdy składnik majątku w oddzielnej pozycji, zgodnie z klasyfikacją rodzajową środków trwałych, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (KŚT) (Dz. U. Nr 242, poz. 1622) i postanowieniami zawartymi w jej pkt 1.3. „Podział rodzajowy i zasady klasyfikowania środków trwałych” części I „Objaśnienia wstępne”, w związku z przepisami art. 40 ust. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. Nr 88, poz. 439 z późn. zm.).

1.5. Niebieżące ujmowanie operacji gospodarczych, w tym środków trwałych pochodzących z zakończonych inwestycji – str. 12, 13, 15 protokołu.

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

1.6. Nieprowadzenie ewidencji analitycznej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w zakresie należności z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych według dłużników – str. 15 protokołu.

Prowadzić ewidencję analityczną do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w zakresie należności z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych według dłużników, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r., w celu umożliwienia kontroli terminowości wpłat, mając na uwadze przepisy art. 18 ust. 12 pkt 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.).

1.7. Nieujmowanie w księgach rachunkowych 2011 r. operacji związanych z wykorzystaniem środków finansowych zlikwidowanego rachunku dochodów własnych oraz niewykazanie stanu tych środków na koniec 2010 r. w księgach i bilansie – str. 17, 25 protokołu.

Księgi rachunkowe prowadzić rzetelnie, dokonując w nich zapisów odzwierciedlających stan rzeczywisty, wprowadzając w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w danym okresie sprawozdawczym, przedstawiając w nich sytuację

majątkową i finansową jednostki, zgodnie z przepisami art. 4 ust. 1, art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

1.8. Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości budżetowej, polegające na:

- *niekompletnym sporządzaniu jednostkowych miesięcznych sprawozdań Rb-27S S za miesiące kończące kwartały,*
- *wykazaniu w sprawozdaniu Rb-28S za okres od początku roku do 30 czerwca 2011 r. zaniżonej (o 883,33 zł) kwoty zobowiązań oraz niewykazaniu jako zobowiązań wymagalnych kwoty 444,03 zł,*
- *niewykazaniu w sprawozdaniu Rb-Z za 2010 r. zobowiązań wymagalnych w kwocie 385 zł – str. 18-21 protokołu.*

Jednostkowe sprawozdania budżetowe sporządzać, rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym na podstawie ksiąg rachunkowych stosownie do przepisów § 6 ust. 1 pkt 1 oraz § 9 ust.1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103 z).

W jednostkowych sprawozdaniach Rb-27S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” sporządzonych za marzec, czerwiec, wrzesień i za rok – wypełniać kolumny: „Plan (po zmianach)”, „Należności”, „Potrącenia”, „Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)”, „Dochody otrzymane”, „Saldo końcowe”, zgodnie z przepisami § 4 pkt 2 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik nr 39 do tego rozporządzenia.

Jednostkowe sprawozdanie Rb-Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji” sporządzać na podstawie ksiąg rachunkowych oraz innych dokumentów dotyczących jednostki, stosownie do przepisów § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. Nr 43, poz. 247), w tym wykazywać wymagalne zobowiązania, zgodnie z przepisami § 2 ust. 1 pkt 4 „Instrukcji sporządzania sprawozdań” stanowiącej załącznik nr 9 do tego rozporządzenia.

1.9. Nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-PDP za 2010 r., przez:

- *wykazanie skutków obniżenia górnej stawki w podatku rolnym w nieprawidłowej wysokości, wskutek nieuwzględnienia zaistniałych w trakcie roku zmian w powierzchni gruntów należących do osób fizycznych oraz bezpodstawnego ujęcia w tej kolumnie skutków obniżenia górnej stawki w podatku od nieruchomości dla gruntów „pozostałych”, stanowiących współwłasność osoby prawnej i osób*

- fizycznych (w kwocie 247 zł),*
- *wykazanie skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości w nieprawidłowej wysokości, w związku z nieuwzględnieniem przy ich wyliczaniu zaistniałych w trakcie roku zmian w powierzchni nieruchomości oraz niewyliczeniem ich dla budynków mieszkalnych, stanowiących własność osób fizycznych, położonych na użytkach rolnych, zwolnionych z podatku uchwałą Rady Gminy (zaniżono dane o 1.073,71 zł),*
 - *wykazanie skutków udzielonych ulg i zwolnień w podatku rolnym w nieprawidłowej wysokości, w związku z niewyliczeniem ich dla użytków rolnych zajętych na działalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej, zwolnionych z podatku uchwałą Rady Gminy (zaniżono dane o 17 zł) oraz przyjęciem do ich wyliczenia dla gruntów sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków jako rowy i niewchodzących w skład gospodarstw rolnych, zwolnionych z podatku uchwałą Rady Gminy – nieprawidłowej stawki (równowartości pieniężnej 2,5 q żyta od 1 ha gruntów),*
 - *wykazanie skutków udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości w zawyżonej (o 2.068 zł) wysokości, wskutek przyjęcia do ich wyliczenia użytków rolnych, zajętych na działalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej (zawyżono o 2.100 zł) oraz niewyliczenia ich dla lokalu mieszkalnego, stanowiącego własność osoby fizycznej, położonego na użytkach rolnych, zwolnionego z podatku uchwałą Rady Gminy (zaniżono o 32 zł),*
 - *zaniżenie skutków decyzji w zakresie umorzeń zaległości w podatkach: rolnym (o 16.956,79zł), leśnym (o 801,47 zł) i w podatku od nieruchomości (o 621 zł) - str. 21 - 25, 36, 37 protokołu.*

W sprawozdaniu Rb-PDP „Roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków, udzielonych przez gminę ulg i zwolnień oraz skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 9, 10 i 11 w związku z przepisami § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Przy obliczaniu skutków obniżenia górnych stawek podatkowych (jako różnicy pomiędzy dochodami, jakie gmina mogłaby uzyskać stosując górne stawki podatkowe, a dochodami, jakie powinna uzyskać stosując niższe stawki uchwalone przez Radę Gminy) – wykazywanych w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy” – uwzględniać wszystkie przedmioty opodatkowania.

W kolumnie „Skutki udzielonych ulg i zwolnień...” wykazywać skutki

zwolnienia wszystkich przedmiotów opodatkowania, przyjmując do ich wyliczenia stawkę podatku ustaloną w uchwale Rady Gminy.

Przy wyliczaniu skutków zwolnienia z podatku rolnego uchwałą Rady Gminy gruntów sklasyfikowanych w ewidencji gruntów i budynków jako rowy, pamiętaąc, że rowy zaliczane są do użytków rolnych i jako takie podlegają opodatkowaniu podatkiem rolnym. W przypadku gdy – w ewidencji gruntów i budynków – nie określono klasy użytku rolnego, grunty te wliczane są do ogólnej powierzchni gospodarstwa rolnego. Nie ustala się od nich jednak podatku rolnego, gdyż nie jest możliwe zastosowanie do nich przeliczników, o których mowa w art. 4 ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.).

W przypadku gdy powierzchnia rowów oraz innych użytków rolnych nie przekracza 1 ha fizycznego lub 1 ha przeliczeniowego, grunty te jako użytki rolne niestanowiące gospodarstwa rolnego, będą podlegały opodatkowaniu podatkiem rolnym w stawce, stanowiącej równowartość pieniężną 5 q żyta, zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 2 cytowanej ustawy.

W kolumnie „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy” w zakresie umorzeń zaległości podatkowych wykazywać rzeczywiste kwoty, dotyczące skutków udzielonych przez organ podatkowy umorzeń za dany okres sprawozdawczy, zgodnie z rejestrem przypisów i odpisów (§ 3 ust. 1 pkt 11 lit. a „Instrukcji...”).

Sporządzić skorygowane sprawozdanie za 2010 r. (również w formie elektronicznej) oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w terminie 14 dni od daty otrzymania tego wystąpienia; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt i wskazać, że korekta dokonana została w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

1.10. Nieprawidłowe przeprowadzenie inwentaryzacji oraz nieujawnienie różnic między stanem rzeczywistym a ewidencyjnym, skutkujące wykazaniem na 31 grudnia 2010 r. nierealnych sald na kontach 011, 080, 221 - str. 26-29 protokołu.

Inwentaryzację gruntów, środków trwałych w budowie, należności z tytułów publicznoprawnych przeprowadzać drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

Doprowadzić do zgodności zapisy ksiąg rachunkowych na kontach 011 „Środki trwałe”, 080 „Inwestycje (środki trwałe w budowie)” i 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” ze stanem rzeczywistym, mając na uwadze przepisy art. 24

ust. 2 tej ustawy.

2. W zakresie budżetu gminy:

2.1. Niezachowanie powszechności opodatkowania podatkiem rolnym, leśnym i od nieruchomości - str. 31 - 33, 40, 41 protokołu.

Podatników, będących osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, którzy nie wywiązali się z obowiązków przedkładania deklaracji na podatek rolny, leśny i od nieruchomości, wynikających z przepisów art. 6a ust. 8 pkt 1 ustawy o podatku rolnym, art. 6 ust. 5 pkt 1 ustawy z 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. Nr 200, poz. 1682 z późn. zm.) i art. 6 ust. 9 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.) – wzywać do ich złożenia, na podstawie przepisów art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.). W przypadku niezłożenia deklaracji – określić decyzją wysokość zobowiązania podatkowego (również za lata ubiegłe), stosownie do przepisów art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, określonego w art. 70 § 1 tej ustawy.

Opodatkować najemcę gminnego lokalu użytkowego, na którym – stosownie do przepisów art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – ciąży obowiązek podatkowy w podatku od nieruchomości, z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do ustalenia wysokości zobowiązania podatkowego, wskazanego w przepisach art. 68 Ordynacji podatkowej.

Wyjaśnić, czy osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, wymienione w protokole kontroli, podlegają obowiązkowi podatkowemu w podatku od nieruchomości. Skorzystać z uprawnienia – w ramach czynności sprawdzających – do żądania złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, zgodnie z art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej. Czynności sprawdzające przeprowadzać z zachowaniem zasady pisemnego załatwiania spraw podatkowych, stosownie do przepisów art. 126 w związku z art. 280 i art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej. W przypadku ustalenia, że wskazane wyżej osoby podlegają obowiązkowi podatkowemu w podatku od nieruchomości, ustalić w prawidłowy sposób wysokość należnego podatku, uwzględniając okres przedawnienia prawa do wymierzenia zobowiązań podatkowych bądź okres przedawnienia zobowiązania podatkowego, wskazany w przepisach art. 68 i art. 70

Ordynacji podatkowej.

2.2. *Niesprawdzanie deklaracji na podatek od nieruchomości , o czym świadczy:*

- *opodatkowanie gruntów niezgodnie z ewidencją geodezyjną,*
- *opodatkowanie podatkiem od nieruchomości użytków rolnych niezajętych na prowadzenie działalności gospodarczej,*
- *opodatkowanie budynków (o pow. użytkowej 2.662 m²), należących do przedsiębiorcy, stawką dla „budynków pozostałych”, mimo niezbrania dowodów, które wskazywałyby, że budynki nie są i nie mogą być wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej ze względów technicznych,*
- *opodatkowanie gruntów oznaczonych w ewidencji geodezyjnej symbolem N (nieużytki), podatkiem od nieruchomości wg stawki dla „gruntów pozostałych”,*
- *wykazanie w deklaracjach na podatek od nieruchomości użytków rolnych, zajętych na działalność w zakresie ochrony przeciwpożarowej jako „gruntów pozostałych”, zwolnionych z podatku od nieruchomości uchwałą Rady Gminy,*
- *bezpodstawne wykazanie w deklaracji, złożonej przez sp. z o.o., budowli jako zwolnionych z podatku od nieruchomości, na podstawie przepisów art. 7 ust. 1 pkt 13 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych,*
- *podwójne opodatkowanie użytków rolnych, tj. podatkiem rolnym - właściciela gruntów oraz podatkiem od nieruchomości – (bezpodstawnie) posiadacza, prowadzącego działalność gospodarczą na tych gruntach,*
- *opodatkowanie - na podstawie deklaracji na podatek od nieruchomości – osoby fizycznej, będącej właścicielem lokalu mieszkalnego, położonego na użytkach rolnych, kwalifikującego się do zwolnienia z tego podatku na podstawie uchwały Rady Gminy - str: 34 - 38, 43, 44 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 Ordynacji podatkowej.

W razie wątpliwości co do poprawności złożonych deklaracji, wzywać podatników do udzielenia niezbędnych wyjaśnień lub do ich uzupełnienia, wyznaczając odpowiedni termin oraz wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

Czynności sprawdzające przeprowadzać z zachowaniem zasady pisemnego załatwiania spraw podatkowych i zasady prawdy obiektywnej, stosownie do przepisów art. 122 i art. 126 w związku z art. 280 tej ustawy.

Przy opodatkowywaniu gruntów uwzględniać przepisy art. 21 ust. 1 ustawy

z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287 z późn. zm.) oraz przepisy art. 1 ustawy o podatku rolnym, w związku z art. 2 ust. 2 i art. 7 pkt 10 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, zgodnie z którymi podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków, przy czym grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów jako użytki rolne, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza, podlegają opodatkowaniu podatkiem rolnym, z kolei nieużytki podlegają zwolnieniu z podatku od nieruchomości, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej. Wykazanie użytków rolnych niezajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w deklaracji na podatek od nieruchomości w części dotyczącej informacji o przedmiotach zwolnionych bądź opodatkowanie gruntów, stanowiących nieużytki podatkiem od nieruchomości – wg stawki jak dla „gruntów pozostałych” – nie znajduje uzasadnienia w przepisach prawa.

Zwracać szczególną uwagę na fakt opodatkowania podatkiem od nieruchomości budynków będących w posiadaniu przedsiębiorcy, w tym na stosowane przez ten podmiot stawki podatkowe, określone dla tego rodzaju przedmiotów opodatkowania w stosownej uchwale Rady Gminy. Zgodnie z ustawową definicją budynków związanych z działalnością gospodarczą – zawartą w przepisach art. 1a ust. 1 pkt 3 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych – za budynki związane z prowadzeniem działalności gospodarczej uznaje się budynki, będące w posiadaniu przedsiębiorcy lub innego podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, z wyjątkiem budynków mieszkalnych, chyba że przedmiot opodatkowania nie jest i nie może być wykorzystywany do prowadzenia tej działalności ze względów technicznych.

Podatkiem od nieruchomości opodatkowywać właściciela nieruchomości, stosownie do przepisów art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych; nie ma podstaw prawnych do opodatkowywania tym podatkiem podmiotów, które prowadzą działalność gospodarczą na nieruchomości, nie będącej ich własnością.

Przy stosowaniu zwolnienia z podatku od nieruchomości na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 13 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych uwzględniać przepisy art. 3 ust. 1 i art. 6 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. Nr 88, poz. 983 z późn. zm.) w związku z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 kwietnia 2008 r. w sprawie wykazu produktów i grup produktów, dla których mogą być tworzone grupy producentów rolnych, minimalnej rocznej wielkości produkcji towarowej oraz minimalnej liczby członków grupy producentów rolnych (Dz. U. Nr 72, poz. 424 z późn. zm.). Ze zwolnienia ustawowego z podatku od nieruchomości korzystają grupy producentów owoców i warzyw wpisane przed 1 maja 2004 r. do rejestru grup, o którym mowa w przepisach art. 9 ust. 1 ustawy o grupach producentów rolnych (...).

Z kolei grupy producentów owoców i warzyw utworzone po 1 maja 2004 r. i zarejestrowane na podstawie art. 2b [ustawy z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw, rynku chmielu, rynku tytoniu, rynku suszu paszowego oraz rynków lnu i konopi uprawianych na włókno \(Dz. U. z 2011 r. Nr 145, poz. 868 z późn. zm.\)](#) jako wstępnie uznane grupy producentów owoców i warzyw bądź uznane organizacje producentów owoców i warzyw (a więc nie objęte rejestrem grup producentów, o którym mowa w przepisach art. 9 ust. 1 ustawy o grupach producentów rolnych (...)), nie korzystają ze zwolnienia z podatku na podstawie przepisów art. 7 ust. 1 pkt 13 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Z podatku od nieruchomości zwalniać budynki mieszkalne lub ich części będące własnością osób fizycznych, położone na gruntach, od których opłacany jest podatek rolny, z wyjątkiem budynków związanych z działalnością gospodarczą, stosownie do postanowień § 1 pkt 1 uchwały Nr XXV/93/08 Rady Gminy Wilków z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie gminy Wilków.

Jeżeli wyodrębniono własność lokali, uwzględniać przepisy art. 3 ust. 5 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w myśl których obowiązek podatkowy w zakresie podatku od nieruchomości od gruntu oraz części budynku stanowiących współwłasność ciąży na właścicielach lokali w zakresie odpowiadającym częściom ułamkowym wynikającym ze stosunku powierzchni użytkowej lokalu do powierzchni użytkowej całego budynku. W przypadku wyodrębnienia własności lokalu należy wydać właścicielowi lokalu, będącemu osobą fizyczną, odrębną decyzję wymiarową, na podstawie przepisów art. 21 § 1 pkt 2 Ordynacji podatkowej, którą należy opodatkować samodzielnie właściciela tego lokalu, części ułamkowej gruntu oraz części budynku stanowiącego współwłasność.

Wyjaśnić – na podstawie przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej – w ramach czynności sprawdzających, czy jednostki OSP, ujęte pod poz. 15 i 20 załącznika Nr III/1 do protokołu kontroli, wykazały – w deklaracjach na podatek od nieruchomości na 2010 r., w wierszu dotyczącym powierzchni ogółem budynków „pozostałych” - lokale o powierzchni użytkowej: 50,87 m² oraz 28,73 m² jako zwolnione z podatku od nieruchomości na podstawie uchwały Rady Gminy, skoro – jak wynika z ustaleń kontroli – lokale te są związane z prowadzoną działalnością gospodarczą przez podmiot, ujęty pod poz. 9 załącznika Nr III/1 do protokołu kontroli.

Wystąpić do podatników, wskazanych w protokole kontroli, o przedłożenie deklaracji (korekt) również za lata ubiegłe, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, określonego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej. W przypadku niewywiązania się z tego obowiązku określić stosowną decyzją – na podstawie art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej – wysokość zobowiązania podatkowego.

2.3. *Nieprawidłowe opodatkowanie lasów stanowiących współwłasność osób fizycznych i osoby prawnej, przez opodatkowanie:*

- lasów o powierzchni odpowiadającej udziałom osób fizycznych w drodze decyzji wymiarowych,
- jedną decyzją wymiarową lasów o powierzchni odpowiadającej udziałowi osoby fizycznej we współwłasności z osobą prawną oraz lasów stanowiących odrębną własność osoby fizycznej – str. 41 - 43 protokołu.

Przy opodatkowaniu lasów – stanowiących współwłasność – uwzględniać zasadę, że grunty te stanowią odrębny przedmiot opodatkowania, stosownie do przepisów art. 2 ust. 4 ustawy o podatku leśnym.

Jeżeli lasy stanowią współwłasność osób fizycznych i osoby prawnej – egzekwować od osób fizycznych i osoby prawnej deklaracje na podatek leśny i opłacanie podatku na zasadach obowiązujących osoby prawne, w związku z przepisami art. 6 ust. 7 ustawy o podatku leśnym oraz art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej, pamiętając że podatnik powinien wykazać w deklaracji, obejmującej grunty stanowiące współwłasność – cały grunt, a nie tylko część odpowiadającą jego udziałowi we współwłasności i wyliczyć podatek od całego gruntu stanowiącego współwłasność, gdyż obowiązek podatkowy ciąży solidarnie na wszystkich współwłaścicielach, przy czym do odpowiedzialności solidarnej za zobowiązania podatkowe stosować przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), w związku z art. 91 Ordynacji podatkowej.

Lasy stanowiące odrębną własność osoby fizycznej opodatkowywać w drodze odrębnych decyzji wymiarowych, w związku z przepisami art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku leśnym, stosownie do których podatnikiem jest osoba fizyczna będąca właścicielem lasów.

2.4. *Niewystawienie tytułów wykonawczych na zaległości podatkowe z 2010 r. (III i IV rata), dotyczące osób fizycznych - str. 45 protokołu.*

Podejmować konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 z późn. zm.).

Tytuły wykonawcze wystawiać i kierować do właściwego miejscowo urzędu skarbowego systematycznie i bez zwłoki, stosownie do przepisów § 3 ust. 1, § 5 ust. 1, § 6 ust. 1 i § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r.

w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.), w terminach określonych postanowieniami pkt 4 rozdziału II („Zasady dotyczące wystawiania tytułów wykonawczych”), stanowiącego załącznik nr 1 do Zarządzenia Wójta Gminy Wilków z dnia 31 grudnia 2009 r. w sprawie zasad dotyczących wystawiania upomnień i tytułów wykonawczych.

Korzystać z uprawnienia do występowania do właściwego miejscowo urzędu skarbowego z wnioskiem o udzielenie informacji o sposobie załatwienia wniosku egzekucyjnego, stosownie do przepisów § 8 cytowanego rozporządzenia.

2.5. *Niewydanie decyzji o odpowiedzialności spadkobierców za zobowiązania podatkowe spadkodawcy, mimo przeprowadzenia postępowania spadkowego – str. 45 protokołu, załącznik Nr III/12 do protokołu kontroli.*

W przypadku ustalenia, że podatnik nie żyje – wydawać decyzje o odpowiedzialności spadkobiercy za zobowiązania podatkowe spadkodawcy, stosownie do przepisów art. 100 w związku z art. 102 Ordynacji podatkowej, mając na uwadze art. 1025 § 2 Kodeksu cywilnego.

Wyjaśnić, czy zaszły okoliczności przerywające bieg terminu przedawnienia zaległości podatkowych z lat 2004 – 2005 (w kwocie ogółem 331,10 zł) wobec – zmarłego w grudniu 2010 r. - podatnika, mając na uwadze przepisy art. 70 § 4 Ordynacji podatkowej, w myśl których bieg terminu przedawnienia zostaje przerwany wskutek zastosowania środka egzekucyjnego, o którym podatnik został zawiadomiony.

W przypadku przedawnienia tych zaległości, nie dochodzić ich od spadkobierców nieżyjącego podatnika, ponieważ zgodnie z przepisami art. 59 § 1 pkt 9 Ordynacji podatkowej, zobowiązanie podatkowe wygasa wskutek przedawnienia.

2.6. *Przypadki nieprawidłowego prowadzenia szczegółowych kont podatników, polegające na:*

- *dokonaniu przypisu podatku mimo niedoręczenia decyzji wymiarowej,*
- *dokonaniu odpisu podatku w kwietniu 2011 r., mimo wydania i doręczenia decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowej w maju 2011 r.,*
- *dokonaniu odpisu podatku pod datą wydania decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowych – str. 46, 47 49, 52 protokołu.*

Na szczegółowych kontach podatników przypisów i odpisów podatku dokonywać pod datą doręczenia decyzji (np. ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego bądź w sprawie udzielenia ulgi w zapłacie podatku), stosownie do

przepisów § 4 ust. 1 pkt 2 w związku z § 11 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), mając na uwadze przepisy art. 212 Ordynacji podatkowej, zgodnie z którymi organ podatkowy, wydający decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia.

Na kontach podatników dokonywać zapisów odzwierciedlających rzeczywisty przebieg operacji, mając na uwadze przepisy art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego.

2.7. Niepowiadomienie strony o przyczynach niedotrzymania terminu załatwienia wniosku o umorzenie zaległości podatkowych – str. 46, 48, 49, 54 protokołu.

Sprawy wymagające postępowania wyjaśniającego załatwiać bez zbędnej zwłoki, nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowane nie później niż w ciągu 2 miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, w myśl przepisów art. 139 Ordynacji podatkowej. W przypadku niezałatwienia sprawy we właściwym terminie powiadamiać stronę, podając przyczyny niedotrzymania terminu oraz wyznaczać nowy termin załatwienia sprawy, stosownie do przepisów art. 140 tej ustawy.

2.8. Nieprawidłowości przy udzielaniu ulg w zapłacie, polegające na:

- niewydaniu zaświadczeń o pomocy *de minimis*, mimo wskazania w podstawie prawnej decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowych przepisów o tej pomocy,
- niewyegzekwowaniu wymaganych dokumentów od podatnika ubiegającego się w 2010 r. o pomoc *de minimis*,
- zamieszczeniu nieprawidłowej podstawy prawnej w decyzjach w sprawie umorzenia zaległości w łącznym zobowiązaniu pieniężnym, stanowiących pomoc *de minimis* w rolnictwie - str. 50, 51 protokołu.

W przypadku udzielenia podmiotowi prowadzącemu działalność gospodarczą ulgi w zapłacie podatku, stanowiącej pomoc *de minimis*, wydawać zaświadczenia o tej pomocy, stosownie do przepisów art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404 z późn. zm.), sporządzone na formularzu stanowiącym załącznik Nr 1 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy *de minimis* i pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. Nr 53, poz. 354 z późn. zm.), pamiętając że formularz ten – zgodnie z przepisami § 2

ust. 3 cytowanego rozporządzenia - ma zastosowanie w przypadku udzielania pomocy publicznej będącej pomocą de minimis na podstawie decyzji, jeżeli w jej treści zostaną zawarte wszystkie elementy wymienione w § 3 tego rozporządzenia.

Od podmiotu ubiegającego się o pomoc de minimis (de minimis w rolnictwie) egzekwować obowiązek przedstawienia, wraz z wnioskiem o udzielenie pomocy:

- wszystkich zaświadczeń o pomocy de minimis (de minimis w rolnictwie) jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat, albo
- oświadczeń o wielkości pomocy de minimis (de minimis w rolnictwie) otrzymanej w tym okresie albo
- oświadczeń o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie, a także
- informacji niezbędnych do udzielenia pomocy de minimis (de minimis w rolnictwie), dotyczących w szczególności wnioskodawcy i prowadzonej przez niego działalności gospodarczej oraz wielkości i przeznaczenia pomocy publicznej otrzymanej w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą, na pokrycie których ma być przeznaczona pomoc de minimis (de minimis w rolnictwie), na wymaganym formularzu, którego wzór stanowi – w przypadku pomocy de minimis - załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis (Dz. U. Nr 53, poz. 311), a w przypadku pomocy de minimis w rolnictwie - załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2011 r. w sprawie informacji składanych przez podmioty ubiegające się o pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. Nr 121, poz. 810).

W przypadku niedołączenia do wniosku wymaganych zaświadczeń, oświadczeń lub informacji, pomoc nie może być udzielona temu podmiotowi, stosownie do przepisów art. 37 ust. 1, ust. 2 i ust. 7 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

Jako podstawę prawną decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowych, stanowiącej pomoc de minimis w rolnictwie wskazywać art. 67a § 1 pkt 3, art. 67b § 1 pkt 2 w związku z art. 210 § 1 pkt 4 Ordynacji podatkowej i art. 4 ust. 1 rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1535/2007 z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy de minimis w sektorze produkcji rolnej (Dz. Urz. UE L 337 z 21.12.2007).

- 2.9. *Nieprawidłowości przy udzielaniu ulg i zwolnień ustawowych w podatku rolnym, w tym:*
- *przypadki niewydania decyzji w sprawie udzielenia zwolnienia z tytułu nabycia gruntów (zamiast przedmiotowych decyzji wydawano decyzje „w sprawie wymiaru”, w których określano wysokość odpisu podatku rolnego na dany rok, odpowiadającego kwocie rocznego zwolnienia),*

- wskazanie w decyzjach w sprawie udzielenia zwolnienia z tytułu nabycia gruntów nieprawidłowej (w części) podstawy prawnej,
- niezwyfikowanie wniosków o udzielenie zwolnienia z tytułu nabycia gruntów w zakresie stosowania przepisów o pomocy publicznej i w konsekwencji udzielanie zwolnień z pominięciem tych przepisów,
- odebranie – od podatników, ubiegających się o zwolnienie z tytułu nabycia gruntów – oświadczeń, które nie zostały złożone pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania,
- niezwyfikowanie wniosku podatnika o udzielenie ulgi inwestycyjnej w zakresie, czy wydatki nie zostały sfinansowane w całości bądź w części z udziałem środków publicznych – str. 53, 54 protokołu.

W przypadku udzielenia zwolnienia z podatku rolnego z tytułu nabycia gruntów, wydawać - na podstawie przepisów art. 207 § 1 Ordynacji podatkowej, art. 13d ust. 1 w związku z art. 12 ust. 1 pkt 4, ust. 3 i ust. 6 ustawy o podatku rolnym – decyzję w tej sprawie, spełniającą wymogi określone w przepisach art. 210 § 1 Ordynacji podatkowej.

Przy udzielaniu tego zwolnienia uwzględniać informacje: „Pomoc publiczna w rolnictwie w formie zwolnień i ulg w podatku: rolnym, od nieruchomości oraz leśnym” z 5 czerwca 2009 r. oraz „Intensywność pomocy na zakup użytków rolnych” z 11 marca 2010 r., zamieszczone na stronie bip.minrol.gov.pl zakładka „Pomoc publiczna w rolnictwie”, zgodnie z którymi zwolnienia i ulgi z tytułu nabycia gruntów stanowią pomoc publiczną na realizację inwestycji w gospodarstwach rolnych i powinny być realizowane – w ramach wyłączeń grupowych – do wysokości określonych w art. 4 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1857/2006 z 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do pomocy państwa dla małych i średnich przedsiębiorstw prowadzących działalność związaną z wytwarzaniem produktów rolnych oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 70/2001 (Dz. Urz. UE L 358 z 16.12.2006 r.), przy czym pomoc ta podlega kumulacji z innymi formami pomocy inwestycyjnej z tytułu realizacji tej samej inwestycji.

Od podatników, ubiegających się o zwolnienie z podatku rolnego z tytułu zakupu gruntów, w ramach wyłączeń grupowych, egzekwować obowiązek złożenia wraz z wnioskiem informacji dotyczących wnioskodawcy i prowadzonej przez niego działalności gospodarczej oraz informacji o otrzymanej pomocy publicznej – na wymaganym formularzu, którego wzór stanowi załącznik Nr 2 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc inną niż pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. Nr 53, poz. 312 z późn. zm.) albo oświadczenia o nieotrzymaniu pomocy, stosownie do przepisów art. 37 ust. 5 ustawy o postępowaniu

w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

W przypadku gdy dowodem potwierdzającym określone fakty jest – złożone na wniosek podatnika – oświadczenie, odbierać je pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, stosownie do przepisów art. 180 § 2 Ordynacji podatkowej.

Ulgi inwestycyjne udzielać po zebraniu materiału dowodowego potwierdzającego spełnianie warunku, że wydatki poniesione na inwestycje, wskazane w przepisach art. 13 ust. 1 ustawy o podatku rolnym, nie zostały sfinansowane w całości lub w części z udziałem środków publicznych, w związku z art. 122 i art. 126 Ordynacji podatkowej.

- 2.10. *Wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych bez potwierdzenia daty ich doręczenia. Niezamieszczanie daty na wpływających do Urzędu Gminy dokumentach (oświadczeniach o wartości sprzedaży napojów alkoholowych) – str. 55-56 protokołu.*

Zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wydawać za potwierdzeniem ich odbioru własnoręcznym podpisem, ze wskazaniem daty otrzymania, stosownie do przepisów art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.).

Na wpływającej na nośniku papierowym dokumentacji o charakterze finansowym lub mającej wpływ na gospodarkę finansową gminy umieszczać pieczęć, zawierającą między innymi datę wpływu, stosownie do przepisów § 42 ust. 2 w związku z przepisami § 7 pkt 6 załącznika Nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn.zm.).

- 2.11. *Wskazywanie w fakturach wystawianych najemcom innego terminu płatności niż wynikający z umowy – str. 56 protokołu.*

W wystawianych najemcom fakturach wskazywać termin zgodny z ustaleniami umownymi, mając na uwadze przepisy art. 68 ust. 2 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

- 2.12. *Niezamieszczenie – w ogłoszeniach otwartych konkursów ofert na realizację zadań publicznych z zakresu kultury fizycznej i sportu w latach 2010 i 2011 – informacji o zrealizowanych przez gminę Wilków w roku ogłoszenia otwartego konkursu ofert i w roku poprzednim, zadaniach publicznych tego samego rodzaju i związanych z nimi kosztach – str. 62 protokołu.*

W ogłoszeniu otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych zamieszczać wszystkie informacje wymagane przepisami art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2010 r. Nr 234 poz. 1536 z późn. zm.).

- 2.13. *Ustalenie – w umowie na realizację zadania publicznego z zakresu upowszechniania kultury fizycznej i sportu w 2010 r. – terminu wykorzystania dotacji przypadającego po 31 grudnia roku kalendarzowego. Przypadek przekazania części transzy dotacji w terminie niezgodnym z postanowieniami zawartej umowy – str. 62 protokołu.*

W umowie o udzieleniu dotacji na realizację zadania publicznego wskazywać termin wykorzystania dotacji, nie dłuższy niż do 31 grudnia danego roku budżetowego, zgodnie z przepisami art. 221 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, w związku z art. 16 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Środki przyznanej dotacji przekazywać dotowanym podmiotom w terminach wynikających z zawartych umów, zgodnie z przepisami art. 16 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w związku z przepisami art. 44 ust. 3 pkt 3 i art. 221 ust. 3 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

- 2.14. *Niekwestionowanie wydatków, dokonanych przez realizujący zadanie publiczne w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu Ludowy Klub Sportowy „Wilki”, niezgodnie z kosztorysem (będącym częścią umowy zawartej z podmiotem dotowanym), w sytuacji gdy nie dokonano wymaganej – pod rygorem nieważności – zmiany umowy w formie pisemnej – str. 62-63 protokołu.*

Przestrzegać postanowień umów zawartych z podmiotami realizującymi zadania gminy, w tym w przypadku wyrażenia zgody na zmianę kwot poszczególnych rodzajów kosztów związanych z realizacją zadania, określonych w kosztorysie ofertowym będącym załącznikiem do umowy – aktualizować ten kosztorys w trakcie realizacji zadania, bądź w zawieranych umowach przewidywać możliwość dokonywania takich zmian bez konieczności pisemnych zmian umowy, określając przy tym dopuszczalny ich zakres (np. maksymalną kwotę przesunięć w pozycjach kosztorysowych), mając na uwadze przepisy art. 16 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz biorąc pod uwagę postanowienia § 11 ust. 4 – 6 ramowego wzoru umowy stanowiącego załącznik Nr 2 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz.U. z 2011 r. Nr 6, poz. 25).

2.15. *Nieokreślenie trybu pracy oraz zakresu obowiązków członków komisji przetargowych – str. 72 protokołu.*

W przypadku powołania komisji przetargowej, określać – w formie pisemnej – skład, organizację, tryb pracy oraz zakres obowiązków członków komisji, mając na uwadze zapewnienie sprawności jej działania, indywidualizacji odpowiedzialności członków komisji za wykonywane czynności oraz przejrzystości jej prac, stosownie do przepisów art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113 poz. 759 z późn. zm.).

2.16. *Nieprawidłowości w zakresie opisu sposobu dokonywania oceny spełniania warunków udziału w postępowaniu oraz dokumentów potwierdzających ich spełnianie:*

1) *w przypadku zamówienia pn. „Likwidacja barier hamujących rozwój społeczeństwa informacyjnego w gminie wiejskiej Wilków”, polegające na:*

a) *nieprawidłowym określeniu w specyfikacji okresu, z którego wykonawcy mieli wykazać się doświadczeniem w zakresie wykonanych dostaw i usług (ostatnie 3 lata od dnia złożenia przez wykonawcę oferty, zamiast ostatnie 3 lata przed upływem terminu składania ofert),*

b) *bezpodstawnym żądaniu od wykonawców certyfikatów, uprawnień i licencji, potwierdzających posiadanie przez osoby realizujące zamówienie odpowiednich kwalifikacji, tj. dokumentów, których zamawiający nie mógł żądać,*

2) *w przypadku zamówienia pn. „Dowóz uczniów do szkół w roku szkolnym 2010/2011”, polegające na żądaniu - na potwierdzenie posiadania uprawnień do wykonywania działalności - koncesji, zezwolenia lub licencji, w sytuacji gdy zamawiający nie opisał sposobu dokonywania oceny spełniania tego warunku, tj. nie wskazał jakich uprawnień i z jakich przepisów prawa wynika obowiązek ich posiadania do realizacji tego zamówienia,*

3) *w przypadku zamówień pn. „Wykonanie kontenerowej oczyszczalni ścieków wraz z kanalizacją sanitarną w zamian za zniszczoną podczas powodzi przepompownię ścieków i kanalizację w Zagłobie” oraz „Budowa ciągu komunikacyjnego łączącego gminę Wilków i Kazimierz Dolny – Podgórz – 1867,97 mb”, polegające na nieprawidłowym określeniu w specyfikacji okresu, z którego wykonawcy mieli wykazać się doświadczeniem w zakresie wykonanych robót budowlanych (ostatnie 5 lat od dnia złożenia przez wykonawcę oferty, zamiast ostatnie 5 lat przed upływem terminu składania ofert),*

oraz w każdym ze wskazanych postępowań – bezpodstawne żądanie od wykonawców, na dowód spełniania warunku dotyczącego sytuacji ekonomicznej i finansowej - złożenia polisy ubezpieczeniowej potwierdzającej, że wykonawca jest ubezpieczony od

odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności, mimo nieokreślenia tego warunku, tj. niewskazania kwoty polisy, która w ocenie zamawiającego decydowałaby o jego spełnianiu – str. 71, 75-76, 79 i 82 protokołu.

W specyfikacji istotnych warunków zamówienia określać warunki udziału w postępowaniu i opisywać sposób dokonywania oceny ich spełniania oraz zamieszczać – sporządzony zgodnie z przepisami rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2009 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. Nr 226, poz. 1817) – wykaz oświadczeń lub dokumentów, jakie mają dostarczyć wykonawcy w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu, stosownie do przepisów art. 36 ust. 1 pkt 5 i 6 w związku z art. 25 ust. 1 ustawy – Prawo zamówień publicznych.

Od wykonawców żądać wyłącznie oświadczeń lub dokumentów niezbędnych do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, stosownie do przepisów art. 25 ust. 1 tej ustawy, mając na uwadze, że

- w przypadku postępowań, których wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy – zamawiający może żądać dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu jedynie w sytuacji, gdy dokona opisu sposobu oceny ich spełniania w ogłoszeniu o zamówieniu, zaproszeniu do negocjacji lub specyfikacji istotnych warunków zamówienia, stosownie do przepisów § 1 ust. 1 cytowanego rozporządzenia, w związku z przepisami art. 22 ust. 3 powołanej ustawy. Żądanie dokumentów na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu, w sytuacji kiedy zamawiający tych warunków faktycznie nie sformułował (lub nie sprecyzował), jest zbędne (formalnie pozbawione podstaw prawnych),
- żądanie od wykonawców dokumentów potwierdzających posiadanie uprawnień przez osoby, które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia, nie znajduje podstaw w przepisach powołanego rozporządzenia. Zamawiający – stosownie do przepisów § 1 ust. 1 pkt 7 tego rozporządzenia – ma prawo żądania od wykonawców jedynie oświadczenia, że osoby, które będą uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia, posiadają wymagane uprawnienia, jeżeli ustawy nakładają obowiązek posiadania takich uprawnień,
- na potwierdzenie spełniania warunku udziału w postępowaniu w zakresie posiadania uprawnień do wykonywania określonej działalności lub czynności, zamawiający może żądać koncesji, zezwolenia lub licencji – zgodnie z przepisami § 1 ust. 1 pkt 1 cytowanego rozporządzenia – jedynie, gdy w specyfikacji i ogłoszeniu wskaże jakich konkretnie uprawnień, a w konsekwencji dokumentów je potwierdzających,

wymaga. W przypadku usług transportu lub przewozu dokumentami takimi mogą być – w zależności od zakresu świadczonych usług – licencja albo zezwolenie, zgodnie z przepisami art. 5 ust. 1 oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2007 r. Nr 125, poz. 874 z późn. zm.).

Żądając od wykonawców wykazu wykonanych robót budowlanych oraz dostaw lub usług w zakresie niezbędnym do wykazania spełniania warunku wiedzy i doświadczenia – na podstawie § 1 ust. 1 pkt 2 lub 3 cytowanego rozporządzenia – prawidłowo wskazywać okres, z którego wykonawcy mogą wykazać się doświadczeniem, tj. odpowiednio ostatnie pięć lub trzy lata przed upływem terminu składania ofert albo wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu.

2.17. Bezpodstawne wezwanie wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia pn. „Likwidacja barier hamujących rozwój społeczeństwa informacyjnego w gminie wiejskiej Wilków” do uzupełnienia złożonej oferty o:

- *polisę ubezpieczeniową, żądaną na potwierdzenie spełniania warunku dotyczącego sytuacji ekonomicznej i finansowej, w sytuacji gdy polisy takie złożyło dwóch z trzech członków konsorcjum,*
- *„wykaz osób do kontaktu z zamawiającym”, tj. dokumentu, który nie był niezbędny do przeprowadzenia postępowania (nie potwierdzał spełniania żadnego warunku udziału w postępowaniu) – str. 72-73 protokołu.*

Wykonawców wzywać do złożenia w wyznaczonym terminie wyłącznie oświadczeń lub dokumentów, o których mowa w przepisach art. 25 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, jeżeli w określonym terminie wykonawca tych oświadczeń i dokumentów nie złożył lub gdy zawierają one błędy. Do dokumentów tych nie można zaliczyć wskazanego wyżej „wykazu osób do kontaktu z zamawiającym”.

Do wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia publicznego stosować przepisy dotyczące wykonawcy, zgodnie z przepisami art. 23 ust. 1 i 3 ustawy – Prawo zamówień publicznych, w tym w zakresie spełniania warunków wskazanych w przepisach art. 22 ust. 1 tej ustawy. Celem tych przepisów jest umożliwienie grupie wykonawców połączenia ich doświadczenia, potencjału technicznego, kadrowego, ekonomicznego i finansowego, w sytuacji gdy każdy z osobna nie spełnia warunków udziału w postępowaniu określonych przez zamawiającego. Warunki określone w przepisach art. 22 ust. 1 ustawy bada się sumując potencjały wszystkich wykonawców wspólnie ubiegających się o zamówienie. Wykonawcy ci winni być względem siebie komplementarni i spełnienie danego warunku przez jednego lub razem przez wszystkich winno być traktowane jako spełnienie warunku udziału w postępowaniu. Zbędne jest więc żądanie, by każdy z tych

wykonawców składał wszystkie dokumenty potwierdzające spełnianie warunków udziału w postępowaniu, o których mowa w przepisach art. 22 ust. 1 ustawy (w tym także polisę ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej w zakresie prowadzonej działalności związanej z przedmiotem zamówienia), w sytuacji kiedy wystarczy, gdy jeden z wykonawców spełnia dany warunek.

- 2.18. *Brak kontrasygnaty skarbnika gminy lub osoby przez niego upoważnionej na umowach o zamówienia publiczne pn.: „Likwidacja barier hamujących rozwój społeczeństwa informacyjnego w gminie wiejskiej Wilków” oraz „Wykonanie kontenerowej oczyszczalni ścieków wraz z kanalizacją sanitarną w zamian za zniszczoną podczas powodzi przepompownię ścieków i kanalizację w Zagłobie” – str. 73 i 80 protokołu.*

Umowy i inne dokumenty potwierdzające czynności prawne mogące spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych przedkładać skarbnikowi gminy lub osobie przez niego upoważnionej, celem ich kontrasygnaty, stosownie do przepisów art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).

- 2.19. *Nieokreślenie – w ogłoszeniach o zamówieniu pn. „Wykonanie kontenerowej oczyszczalni ścieków wraz z kanalizacją sanitarną w zamian za zniszczoną podczas powodzi przepompownię ścieków i kanalizację w Zagłobie” - wielkości lub zakresu zamówienia (w ogłoszeniach zawarto jedynie nazwę zadania oraz informację, że szczegółowo przedmiot określa dokumentacja techniczna, przedmiar robót i specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót stanowiące załączniki do siwz) – str. 78 protokołu.*

Dochowywać należytej staranności przy formułowaniu treści ogłoszeń o zamówieniach publicznych, zawierając w nich co najmniej informacje określone w przepisach art. 41 ustawy – Prawo zamówień publicznych, w tym m.in. określenie przedmiotu oraz wielkości lub zakresu zamówienia, stosownie do przepisów art. 41 pkt 4 tej ustawy. Ogłoszenie powinno precyzować wymienione elementy, tak aby wykonawca na ich podstawie mógł podjąć decyzję o uczestnictwie w postępowaniu. Przepisy powołanej ustawy nie przewidują możliwości pominięcia któregokolwiek z elementów ogłoszenia o zamówieniu, w tym także określenia wielkości lub zakresu zamówienia, a odesłanie w tym zakresie do specyfikacji istotnych warunków zamówienia powoduje, że treść ogłoszenia o zamówieniu nie jest zgodna z treścią specyfikacji, co może utrudniać uczciwą konkurencję, o której mowa w przepisach art. 7 ust. 1 ustawy.

2.20. Przypadki nieprawidłowości w zakresie zwrotu w 2010r. podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, polegające na przyjęciu do obliczenia rocznego limitu innej niż wynikająca z ewidencji gruntów powierzchni użytków rolnych wskazanych we wnioskach oraz niewłaściwej ilości nabytego oleju napędowego – str. 86-88 protokołu.

Roczny limit zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego ustalać jako kwotę stanowiącą iloczyn stawki zwrotu podatku na 1 litr oleju napędowego, liczby 86 oraz powierzchni użytków rolnych, będących w posiadaniu lub współposiadaniu producenta rolnego, określonej w ewidencji gruntów i budynków, według stanu na dzień 1 kwietnia danego roku, zgodnie z przepisami art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. Nr 52, poz. 379 z późn. zm.), mając na uwadze przepisy § 68 ust. 1 pkt 7 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454), zgodnie z którymi rowy (oznaczone symbolem – W) są użytkami rolnymi.

Kwotę zwrotu podatku ustalać na podstawie prawidłowo obliczonej ilości oleju napędowego zakupionego przez producenta rolnego, wynikającej z faktur VAT, stosownie do przepisów art. 4 ust. 1 cytowanej ustawy. Wyegzekwować od wskazanych w protokole producentów rolnych kwoty pobranego w nadmiernej wysokości zwrotu podatku, zgodnie z przepisami art. 9 ust. 1 i 2 ustawy.

2.21. Niewystąpienie do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie o wydanie opinii o możliwości spłaty pożyczki – str. 90 protokołu.

W przypadku ubiegania się o kredyt lub pożyczkę na cel, o którym mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2 - 4 i art. 90 ustawy o finansach publicznych występować o opinię regionalnej izby obrachunkowej o możliwości ich spłaty, stosownie do przepisów art. 91 ust. 2 tej ustawy.

3. W zakresie gospodarki mieniem komunalnym:

3.1. Wykazanie w informacji o stanie mienia komunalnego danych niezgodnych ze stanem rzeczywistym - str 90, 91 protokołu.

W informacji o stanie mienia gminy wykazywać rzetelne dane dotyczące przysługujących praw własności, innych niż własność praw majątkowych, w tym w szczególności o ograniczonych prawach rzeczowych, użytkowaniu wieczystym, wierzytelnościach, udziałach w spółkach, akcjach, posiadaniu, o zmianach w stanie mienia komunalnego, o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania prawa własności i innych praw majątkowych oraz z wykonywania posiadania oraz inne dane i informacje o zdarzeniach mających wpływ na stan mienia jednostki samorządu terytorialnego, stosownie do przepisów art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.

- 3.2. *Niesporządzenie wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem oraz nieujęcie w wykazie nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę wszystkich wymaganych informacji – str. 92, 93 protokołu.*

Sporządzać i podawać do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę, wywieszając go na okres 21 dni siedzibie urzędu oraz podawać do publicznej wiadomości informację o wywieszeniu tego wykazu przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych urzędu, stosownie do przepisów art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.). Obowiązek ten nie dotyczy oddania nieruchomości w najem lub dzierżawę na czas oznaczony do 3 miesięcy, chyba że po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 miesięcy strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość, zgodnie z przepisami art. 35 ust. 1b tej ustawy.

W wykazie nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę podawać odpowiednie informacje, określone w przepisach art. 35 ust. 2 cytowanej ustawy.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Wilków